

hangversenyek, hiszen úgy hírlík, ezekkel lehet legjobban pénzhez jutni a pályázatokon.

– Nekem nem ez a tapasztalatom, Ifjúsági programmal még nem kaptunk így pénzt; amit kaptunk, azt esti koncertre kaptuk. Talán majd az idén – hiszen 1998. az ifjúság éve a Nemzeti Kulturális Alapnál.

– Érezhető-e ebben a nem igazán kulturális centrikus piacgazdaságban, hogy a művészek jobban megbecsülik ezeket a fellépési lehetőségeket, mint régebben?

– Érezhető. Valóban volt idő, amikor ezek csak kellemetlen velejáráói voltak a szolgálatos rendszernek. Úgy veszem észre, hogy most komolyabban veszik, rangosabbnak tartják, bár továbbra sem teljesen ugyanolyan a megítélésük, mint a kiemelkedő esti rendezvényeknek. Van egy megbízható, jó zenészgárda, amely ezt szívesen és jól csinálja.

Új szín az a fajta operaelőadás, amikor nemcsak énekelnek és meghajolnak, de kimennek, bemutatkoznak és beszélgetnek is az énekesek. Ennek nagy sikere van, és ehhez a sorozathoz nagy segítséget nyújt az Operaház.

Az ifjúsági koncerteken pedig szerencsés megoldás, ha helyi zenetanárok, helyi művészek lépnek fel – ez is sikeres ötletnek bizonyult. Az előadók is szeretik, és biztos, hogy nem a pénz miatt, mert igen rosszul fizetjük őket.

– Továbbra is?

– Továbbra is, mivel nincs több pénzünk. Ezzel együtt könnyű összeállítani a műsorokat, nem kell lasszóval fogni a muzsikusokat, pedig sokszor most is viszontagságosak ezek az utak.

Nagyon fontosnak tartom a nagyvárosokban működő zenekarokkal való jó

kapcsolatot. Nemcsak azért, mert a mi hangversenyeinknek ők adják a bázisát, hanem az ő szempontjukból is. Saját városukban ők a kedvencek – jó közönségük van, teltházások koncertjeik. Mi ebben is tudunk nekik segíteni, hiszen irodáink közvetlen és jó kapcsolatban vannak a közönséggel már évtizedek óta. És abban is tudunk segíteni, hogy más városokban is hasonló lehetőség nyíljon a számukra.

– Mennyire lehet számításba venni a félprofik szimfonikus zenekarokat?

– Szeretünk dolgozni velük és ők is lelkesek. Néhány közös rendezvénynek még szakmai akadályai sem lennének; gond inkább a pénzzel van. Ők csekélyke támogatást kapnak, amit mi sem tudunk megfelelően kiegészíteni. Az évi egy-két koncert azonban továbbra sincs veszélyben.

Várt eredmény váratlan fordulatokkal

– Igric György a Filharmónia Budapest és Felső-Dunántúli Régiója élén –

Múlt év szeptemberében már csak napok választották el a Nemzeti Filharmónia hangverseny-rendezését a közhasznú társaságokká való alakulástól. Adolog biztosnak látszott, nem értettem, miért nem akarnak beszélni róla az érintettek. Most már természetesen értem, hiszen sok minden nem akkor, és nem úgy történt, ahogy azt szeptemberben várhattuk volna. Igric Györggyel akkor is készítettem egy rövid interjút, amiben voltak azért most is érvényes megállapítások – van tehát néhány olyan pontja az átalakulásnak, amiben következetesek voltak és maradtak a résztvevők.

– Szeptemberi beszélgetésünkör csak Budapestről esett szó, hiszen az eredeti elképzelés szerint a Nemzeti Filharmónia hangverseny-rendezése három közhasznú társaságban működne tovább, amelyek földrajzi régiók szerint alakultak volna meg: egy dunántúli (pécsi központtal), egy budapesti és egy kelet-magyarországi (miskolci vagy debreceni központtal). Most viszont a változatlan (miskolci központú) kelet-magyarországi régió mellett működik egy dél-dunántúli és egy budapesti – felső-dunántúli régió, ami nem tűnik igazán logikus elrendezésnek.

– Amikor komolyabb stádiumba kerültek a tárgyalások, egyes észak- és nyugat-dunántúli megyék zenei képviselői fölvetették, hogy számukra nem megnyugtató, ha egy pécsi központhoz tartoznak. Történetileg, földrajzilag és működésileg az észak-dunántúli megyéknek nem sok kap-

csolatuk volt a dél-dunántúli megyékkel, azok vezetőivel. Ők részben Ausztria, részben Budapest irányába orientálódtak. Először aztán az a gondolat merült föl, hogy győri központtal létrehoznak egy nyugediki közhasznú társaságot, amely az észak-dunántúli megyéket koordinálta volna. Ezt az ötletet a minisztérium elvetette, és ekkor merült föl annak lehetősége, hogy akkor ezek a megyék inkább Budapesthez szeretnének csatlakozni. Így a pécsi központhoz tartozik Somogy, Tolna, Baranya, a többi megye pedig a mi központunkhoz. Fennmarad azonban egy önálló győri kirendeltség, ahol főállású munkatársak dolgoznak. Korábban önálló kirendeltség működött Veszprémben, ahol aktív jelenlétüket más formában tartjuk fenn. A megyei és a városi önkormányzat egyaránt segíti, támogatja ittlévő bázisunkat, a feltételek tehát akár előnyösebbek lehetnek. Minden megyében van továbbra is munkatársunk, legfeljebb nem főállásban. Megtartjuk tehát a korábbi kapcsolatokat és lehetőségek szerint a korábbi munkatársakat is.

Vas megyében pillanatnyilag kérdéses a helyzet, ott sok függ attól, ki lesz a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar új igazgatója. Eddigi tapasztalataink, a nagyvárosok hivatásos szimfonikus zenekaraival való hagyományos együttműködésünk miatt ugyanis egyáltalán nem közböcs, kik a zenekarok vezetői.

– Mennyire lesz lehetőségük foglalkoztatni a nagy szimfonikus zenekarokat?

– A vidékiek vidéki foglalkoztatása ottani munkánk alapja, a kérdés tehát nyilván nem arra irányult. A vidéki szimfonikus zenekarok budapesti vendégszerepeltetése nagyon meggondolandó, hiszen nagyon nehéz az itteni közönség érdeklődését felkeltetni produkcióik iránt. Üres nézőtér előtt játszani nagyon kellemetlen, annál is inkább, mert nincsenek szakmai indokai.

A budapesti zenekarokkal többet fogunk dolgozni, mint az elmúlt években – amikor valóban sokat csökkent közös rendezvényeink száma. Vonatkozik ez elsősorban most a MATÁV Szimfonikus Zenekarra és a Rádiózenekarra. Számunkra az a fontos, hogy minél több vidéki, Pest közeli hangversenyben tudjunk megállapodni. Budapesti koncertjeiket többnyire ők maguk megrendezik.

A Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara – működésénél fogva – számunkra sokkal költségesebb, mint akár a Rádiózenekar, akár a MATÁV Zenekar. Náluk ugyanis nem lehet próbákat, koncerteket térítésmentes szolgálatként elszámolni. Ott a zenekar adott produkciókra ül össze, ahol ára van minden próbának, minden fellépésnek. Hiába kapnak egy-egy ilyen szolgáltatást kevés pénzért az egyes muzsikusok, a zenekar ára így is nagyon magas, mire véget ér a hangverseny. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szimfonikus zenekarát, valamint a Sinfonietta Hungaricát rendszeresen felkérjük ifjúsági hangversenyeinkre. Alkalmanként valószínűleg megkeressük

majd a MÁV Szimfonikusokat, és szinte valamennyi színvonalas kamarazenekart.

Nem tudjuk megvenni piaci áron a Nemzeti Filharmonikus Zenekart sem, csak a megállapodásban rögzített szolgálati hangversenyek keretében.

– *Hogy fogja megoldani a kht. nem zenei feladatait? A megfelelő létszám kialakítását, az önálló infrastruktúra létrehozását?*

– Bizonyos dolgokkal egyfolytában foglalkozni kell: a budapesti hangversenyeket mi szervezzük, a rendezés, felkészítés, jegyértékesítés, propaganda a mi feladatunk. A munka stílusán bizonyára változtatni kell.

– *Ezt hogy érti?*

– Alkalmazkodni kell nyilván a kihívásokhoz, a lehetőségekhez. A Minisztérium annyit biztosít számunkra, hogy a működés lehetővé váljon.

– *Belefér-e műsorszerkesztési koncepciójukba kész programok átvétele? Ha mondjuk adott város adott szponzora, mecénása felkéri a település zenekarát és kiköti, hogy csak Mozartot vagy éppen Johann Strausst akar játszani?*

– Ilyen volt már korábban is, ezután biztos több lesz. Ehhez tudunk alkalmazkodni és be is lehet építeni a mi konstrukciónkba.

– *Őn most már nem foglalkozik szerkesztéssel?*

– Szeretnék továbbra is szerkeszteni, ha nem is egyedül. Húsz évvel ezelőtt szerkesztőnek jöttem a Filharmoniaiba, nem szeretném abbahagyni.

– *Vannak-e konkrét elképzelései a cég által majdan meghívandó művészekre vonatkozóan?*

– Régóta tudjuk, hogy hangversenyünk struktúráját át kell alakítani, mivel az átalakulás első pillanatától biztos volt, hogy az Állami Hangversenyzenekar és az Állami Énekkar más szervezeti egységbe tartozik majd. Hiányukat több külföldi együttes meghívásával, más jellegű koncertek beiktatásával kívánjuk pótolni. Ezzel a szerkesztéssel nem is vártuk meg a kht. beindulását, mert ez az átrendezés kevés biztos pontjainak egyike volt.

– *Az Állami Hangversenyzenekart (most Nemzeti Filharmonikus Zenekart) szívesen felkérjük majd, vagy most kenyértörésre is sor került?*

– A kenyértörés nem rajtunk múlt, de létezik egy együttműködési megállapodás, amelyet a Minisztérium, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar és a kht. kötött. Ilyen megállapodás van a kórossal és a kottatárral is.

– *A hangszeresek hova tartoznak?*

– Egy nemzeti alapintézmény van, amely hivatalosan a Nemzeti Filharmonia jogutódja. Ebbe az alapintézménybe tartozik a Nemzeti Filharmonikus Zenekar és a Nemzeti Énekkar is. Az alapintézmény része a kottatár és a hangszerpark is

– mi ezeket ingyenes használatra kapjuk, ugyanúgy, mint az együttesek.

– *Ez azt is jelenti, hogy Önök nem örökölték a Nemzeti Filharmonia adósságait?*

– Hivatalosan biztos, hogy nem, hiszen a jogutód a nemzeti alapintézmény. Valójában az adósságból fakadó szankciókat és valamennyi hátrányt nekünk kell elviselni. Egyébként tiszta lappal indult a kht.

– *Váltakak helyszíneket, vagy ragaszkodnak az évtizedeken át bejáratott termekhez?*

– Keresünk újakat és szeretnénk megtartani a régieket is. Viszonyunk a Zeneakadémiával nem ígérkezik biztatónak, mégis a Zeneakadémia három terme marad az alaphelyszínen. Rendezünk majd koncerteket az Óbudai Társaskörben, a Nádor Teremben, a Városházán, a Csörsz utcai művelődési házban. A SOTE Nagyvárad téri épületének dísztermében új bérletet indítottunk, váratlanul nagy sikerrel. A Régi Zene Fórum, a Korunk Zenéje természetesen folytatódik.

– *Van közönség ezeken a kevésbé bejáratott helyeken?*

– A Csörsz utcába elvittük saját közönségünket is úgy, hogy egyik bérletünk egyik kockájának ez a helyszíne – a Zeneakadémiát váltottuk ki ezzel. A SOTE aulájába más közönséget vártunk és nagyon jól bejött. A kevésbé népszerű Európa Zenéje című előadás is sokakat vonzott. Az egyetem tanárai, hallgatói, családok ültek a nézőtérre. Várjuk, hogy a Kapisztrán téren felépüljön a Budavári Önkormányzat új városházája egy új koncertteremmel, amit mi szeretnénk bevezetni Budapest hangversenyéletebe.

– *A Tavaszi és őszi Fesztivál változatlanul szerves része marad programjainknak?*

– A Tavaszi Fesztivál nem a mi rendezvényünk – voltak közös koncertek, de egy (még az Interarttal „kötött”) hallgatóságos megállapodás értelmében a Tavaszi Fesztivál ideje alatt mi nem nagyon rendezünk más hangversenyeket. Eddig sem volt értelme és ezután sem lesz egymásnak konkurenciát teremteni. Az őszi Fesztiválban mi elsősorban a Korunk Zenéje miatt voltunk érdekelték. Most, hogy az őszi fesztivál későbbi időszakot választott magának, és október második felében lesz, a Korunk Zenéje pedig marad az eredeti időpontban, a kettő szét fog válni.

– *Mindez megoldható töredék létszámmal? Úgy hírlík, kevés státust tudott megtartani a kht.*

– Megoldható lényegesen kevesebb munkatárssal, de nem kell mindenkinek ezt főállásban csinálnia – lehetnek megbízásaink, szerződéseink, létezik vállalkozói formula is.

– *Mennyire kellett eljátszania a „pálcás fiú” szerepét, ami a létszám leépítését illeti?*

– A minisztérium meghatározta a kht. létszámát hét-nyolc főben. Ebből következett, hogy csak néhány közeli munkatársunk maradt az irodában. Voltak olyanok is, akinek felajánlottuk a továbbfoglalkoztatást, de nem kívántak élni a lehetőséggel.

– *Mennyire volt folyamatos ez az átalakulás?*

– Tartalmi szempontból teljesen, hiszen – ahogy azt mondtam – már a régi szervezeti formában meghirdettük azokat a rendezvényeket, amiket új céggként rendeztünk és rendezni fogunk. A közönséget ezzel együtt nem érdekli a mi szervezeti háttérünk, csak az, hogy mit és mennyiért kínálunk neki.

– *Az új cégforma a kezdethez, a működéshez elegendő pénzt kapott. Milyen módon gondolják ezt gyarapítani?*

– Már elkezdtük a gyarapítást; pályáztunk, támogatásokért folyamodtunk. Elvileg a jegybevétel is egy jelentős tényező lehet.

– *Megemelik a jegyárakat?*

– Legfeljebb az infláció mértékével emeljük árainkat, de nem nagyságrendekkel.

– *Önök lesz továbbra is a jegyiroda? Őszi beszélgetésünkkor még pályázatfüggő volt a tulajdonjog.*

– Legfrissebb értesülésünk szerint a jegyirodát elveszítjük. A főváros legjobban bevezetett és legnagyobb forgalmú jegyirodájára már többen szemet vetettek, és a Filharmonia eladósodása miatti feszültségek ürügyül szolgálhattak a bérbeadónak, hogy a jegyirodával saját szándéka szerint rendelkezzen. Újjá alakult közhasznú társaságunktól ajánlatot kértek az új bérleti díjra (amely ajánlatunk a korábbi bérleti díj ötszöröse volt), majd a hátunk mögött egy másik iroda (éppen a Vigadó Ticket Office) egy minimális összeggel fölénk licitált, és így beülhetett a helyünkre. Nemcsak a Filharmonia Budapest Kht.-t érte felmérhetetlen kár, de jelenleg beláthatatlan, hogy milyen hatással lesz ez a lépés a fővárosi koncertek értékesítésére.

– *A vidéki irodákban lehetőség van egyfajta jegyértékesítési érdekeltségi rendszert kialakítani?*

– Vidéken mindig is jutalékos rendszerben működött; ott nem volt saját irodánk, tehát az értékesítés egybetartozott a jutalékrendszerrel.

– *Igazi forgalom azonban csak igazán jó koncertek esetében várható. Milyen helyzetből kezd a kht. a közeljövő hangversenyeinek szervezését?*

– Szerencsére jobbnál jobb ajánlatokat kapunk külföldről. Pillanatnyilag több ajánlkozó van, mint amennyit el tudnánk most fogadni. Neves és rangos előadóművészeket várunk, tervezgetünk már közép-távra is – hogy mindehhez mennyi pénzünk lesz, majd meglátjuk.

Tóth Anna

VERSENYKIÍRÁS

A Magyar Rádió Rt. Bartók adó-főszerkesztősége országos gordonkaversenyt rendez a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, valamint a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

1998. október 26. és november 6. között

A versenyre 1970. január 1. után született csellisták jelentkezhetnek. A verseny három fordulóból áll: válogatóból (I. forduló), elődöntőből (II. forduló) és kétrészes döntőből (III. forduló).

A három forduló helyszíne a 6-os stúdió, a szereplések sorrendjét sorsolás dönti el, a kialakult sorrend a verseny végéig érvényben marad. A Magyar Rádió a válogatót rögzíti, a középdöntőt és a döntőt – amelyre mindig az esti órákban kerül sor – egyenes adásban közvetíti.

A zsűri a versenyzők teljesítményét pontozással értékeli. A középdöntőbe 12, a döntőbe 6 versenyző juthat. A zsűrinek jogában áll az egyes díjak odaítélésétől eltekinteni, vagy a rendelkezésére álló díjak összetételét módosítani. Döntése ellen fellebbezésnek nincs helye.

I. díj 300 000 Ft
II. díj 200 000 Ft
III. díj 150 000 Ft

Budapest Főváros Önkormányzatának Kulturális Bizottsága 100.000 Ft-os különdíjat ajánl fel.

A Hungaroton Classic különdíja egy kompakt-lemez felvétele.

A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekara koncertmeghívást ajánl fel a győztesnek.

Az ünnepélyes díjkiosztást és a győztesek hangversenyét 1998. November 7-én este a Zeneakadémia nagytermében tartjuk meg.

FELHÍVÁS!

A Magyar Rádió Rt. Bartók adó-főszerkesztősége
Országos Gordonkaversenyt
rendez

1998. október 26. és november 6. között
a Magyar Rádió 6-os stúdiójában

A díjkiosztó ünnepség és gálakoncert
november 7-én lesz
a Zeneakadémia nagytermében

A versenyre az 1970. január 1-je után született
csellisták jelentkezhetnek.

Jelentkezési határidő: 1998. május 31.

Versenykiírást

– amely minden szükséges tudnivalót tartalmaz –
kérésre postán küldünk.

Cím: Magyar Rádió Rt. Bartók adó-főszerkesztőség
1800 Budapest ▼ Fax: 328-8739

A verseny támogatói:

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM
NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

BUDAPEST FŐVÁROSI KÖZGYŰLÉS KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA

Felelős kiadó: Perédi Márta
Magyar Rádió Rt. Bartók adó-főszerkesztőség

A zsűri tagjai:

Dr. Újfalussy József zenetörténész (elnök)
Csurgay István gordonkaművész, a Magyar Rádió és
Televízió szimfonikus zenekarának szólamvezetője
Kovács Sándor zenetörténész,
Mező László gordonkaművész
Onczay Csaba gordonkaművész,
a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárai

A Magyar Rádió országos gordonkaversenyének anyaga:

I. forduló (válogató)

- a) Prelúdium J.S. Bach alábbi szólószvitjeinek egyikéből:
Esz-dúr No. 4.
c-moll No. 5.
D-dúr No. 6.
- b) F. Francoeur: E-dúr szonáta
- c) Az alábbi előadási darabok egyike:
G. Fauré: Pillangó
C. M. Weber: Adagio és rondó
- d) Egy D. Popper-etűd az alábbiak közül:
D-dúr No. 18.
g-moll No. 20.
C-dúr No. 27.
fisz-moll No. 29.

A választott anyag időtartama 30 perc lehet!

II. forduló (Elődöntő)

- a) Egy szonáta, illetve tétel(ek) az alábbiak közül:
L. Beethoven: A-dúr Op.69. – I. tétel
J. Brahms: F-dúr – I-II. tétel
R. Strauss: F-dúr – II-III. tétel
F. Chopin: g-moll – I. tétel
E. Grieg: a-moll – I. tétel
Sz. Rahmaninov: g-moll – I. tétel
C. Debussy: Szonáta gordonkára és zongorára
- b) F. Schubert: C-dúr vonósötös – I. tétel
- c) A. Dvořák: g-moll rondó
- d) Egy kortárs mű az alábbiak közül:
Balassa Sándor: Az utolsó pástor Op.30.
Durkó Zsolt: Szólószvit – Két tétel
Lendvay Kamilló: Kvintzene

A választott anyag időtartama 45 perc lehet!

III. forduló (Döntő)

- a) Kodály Zoltán Szólószonátájának I. vagy III. tétele
- b) Egy versenymű az alábbiak közül:
J. Hydn: D-dúr gordonkaverseny
R. Schumann: a-moll gordonkaverseny
P. I. Csajkovszkij: Változatok egy rokokó témára
D. Sosztakovics: I. gordonkaverseny

A középdöntőben a Danubius vonósnégyes, a döntőben a Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekara működik közre, Ligeti András vezényletével.

Jelentkezési határidő: 1998. május 31.

Jelentkezni a Magyar Rádió Rt. Bartók adó-főszerkesztőségén (1800 Budapest) írásban lehet. A jelentkezésen fel kell tüntetni a versenyző nevét, lakcímét, születési idejét, a verseny mindhárom fordulójának választott anyagát és zongorakisérőjének nevét.

Budapest, 1998. január

Magyar Rádió Rt.
Bartók adó-főszerkesztőség